

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 45.

Lýsingaprisur fyri petitreglur: 30 oyr. á forsiðuni,
20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við stórum lýsingum fest
avsláttur í prísinum.

Tírsdag hin 11. novembir 1930.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bílagt á posthúsinum, brevsaðnarstøðum
og skrivstovuni. Telf. 143.

4. árg.

VIÐUR

P/F HAVNAR TIMBURHANDIL

Aftur er nógd av
besta svenska
— viði —
at fáa til hamp-
uligar prísir.

Steinckes sociale Lov-Kompleks.

55 gældende Love eller Lovbestemmelser samlet i 4 Love. — Lov om offentlig Forsorg — Lov om Folkeforsikring — Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring — Lov om Forsikring mod Ulykkestilfælde. — Kodificeringen og Genopbygningen vil betyde en Merudgift for det Offentlige paa 13,2 Mill. Kr. om Aaret. — Socialministerens interessante Forlæggelsestale.

Socialminister Steincke har i Folketinget forelagt Forslag til en samlet Socialreform. Denne omfatter 4 Lovforslag. Hovedloven er Lov om offentlig Forsorg, og derefter følger 3 Forsikringslove: Lov om Folkeforsikring, Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring samt Forslag til Lov om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde, i Reglen kaldet Ulykkesforsikringsloven.

Til Gengæld foreslaas ved disse 4 Loves Vedtagelse ophævet 55 gældende Love eller Lovbestemmelser, nemlig 41 ved Forslaget om offentlig Forsorg, 8 ved Folkeforsikringen, 2 ved Arbejdsløshedssloven og 4 som Følge af Ulykkesforsikringslovens Vedtagelse.

Man vil forstaa, at det er Kæmpearbejde, der er gaaet forud for denne Kodificering, og saavel Socialministeren som hans Embedsmænd og andre Hjælpere fortjener Tak, fordi de har taget denne omfattende Opgave op. Dens Løsning har længe været tiltrængt. At denne Lovsammendragning ikke er sket før, skyldes antagelig, at ingen Minister for Hr. Steincke har turdet gaa i Gang med den, thi at drage 55 gældende Love eller Lovbestemmelser sammen til kun 4 er ikke alene et uhyre Arbejde, men det fordrer tillige en Indsigt i vore sociale og administrative Forhold, som maaske kun en enkelt Mand besidder, nemlig den nuværende Socialminister.

I et interessant Foredrag paa 3—4 Timer gav Hr. Steincke i Folketinget en Oversigt over sit Arbejde, og alle, der hørte den, maa glædes over den

Forstaaelse og Indsigt, Hr. Steincke har paa dette Omraade. Som Løn for sit Arbejde kan Socialministeren sikkert ikke ønske sig nogen bedre end Lovforslagenes Ophøjelse til Lov, og den Løn vil vi haabe, han maa faa. Ikke alene administrativt, men ogsaa socialt set vil Danmark med disse 4 Lovforslags Gennemførelse være naaet et stort Skridt fremad og komme til at staa blandt Verdens første Nationer i social Henseende. Lad os haabe, Oppositionen i Rigsdagen forstaaar dette og hjælper til, saa dette smukke Lovgivningsarbejde kan gennemføres til Lykke og Gavn for Folk og Land.

Af Socialministerens store Forlæggelsestale, der giver os Lovforslagenes Hovedtræk, refererer vi iøvrigt:

En Tak for den store Arbejdsindsats.

Til Lettelse for Rigsdagens Medlemmer er de fire Lovforslag samlet i et Bind, der med Bilag og Bemærkninger er paa 905 Sider.

Det er klart, at et saa omfattende og mangesidigt Arbejde som en samlet Socialreform har krævet Medarbejdskab fra mange sagkyndige, ogsaa udenfor Socialministeriet. Ministeren indledede med at takke for hver enkelt Indsats baade inden- og udenfor Socialministeriets Mure.

I Fjor redegjorde Hr. Steincke overfor Tinget for Lovforslagene om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring samt for Folkeforsikringsforslaget. For disse Lovforslags Vedkommende gav Ministeren derfor kun de store Hovedlinjer.

Manglerne ved den nuværende Ordning.

Den danske Sociallovgivnings

historiske Oprindelse er jo Fattiglovgivningen, udtalte Ministeren, hvis Hovedprincip er, at enhver, der ikke kan eller vil forsørge sig eller sine, har Krav paa af sin Opholdskommune at faa det nødvendige til Livets Ophold eller til Kur og Pleje i Sygdomstilfælde. Hjælpen tilmaales efter et Skøn og medfører — uanset Trangsarsag, Omfang eller Varighed — de saakaldte Fattighjælps Virkninger.

Manglerne ved den gældende Ordning er det i andre Lande ukendte System med de strenge Fattighjælps Virkninger, der rammer tilfældigt, de mange forskellige Love og spredte Lovbestemmelser, som giver uensartet Hjælp i ensartede Trangstilfælde og volder Administrationen store Vanskeligheder, idet den er stærkt splittet, og endelig dette, at Mangel og Ansvar ikke følges ad.

Den nugældende Lovgivning begunstiger Dobbeltforsørgelse og Plattenslageri eller udelukkelse fra en tilstrækkelig Afhjælpning af Nøden. De gældende Regler om Forsørgelsesret og Forsørgelsessted er fuldkommen antikverede, og Systemet, hvorefter alt praktisk talt gives til kommunal Forsorg, er irrationelt. Dertil kommer, at Refusionssystemet er uheldigt, og uretfærdigt, idet de velstillede Kommuner begunstiges paa de fattige Kommunes Bekostning, og endelig medfører Refusionsordningen i Forbindelse med Forsørgelseskommeapparatet et indviklet Bogholderi og et indfiltret System af Regnskabsposter.

Genopbygning — Sammendragning og Forenkling.

Man plejer at sige, at det, der nu forestaar, er en Reorganisering, en Kodificering og en Simplificering af vor Sociallovgivning eller — paa dansk — er Genopbygning, en Sammendrag-

ning og en Forenkling af denne.

Ved Genopbygningen sigtes der jo i Reglen til Ophævelse af den Nedskaering, der fandt Sted i 1927, og intet vilde jo være lettere end at stille Forslag herom; hertil kræves samtidig ikke 1½ Aar. Men en saadan Virksomhed: alene at føre Forholdene tilbage til Tilstanden før 1927, maatte forekomme mig ganske utilfredsstillende, da Lovgivningen før 1927 var baade irrationel og usystematisk, som jeg har skildret, og Genopbygningen maatte være noget andet og mere end blot at fylde Hullerne. Formaålet er — indenfor det muliges Grænser — at naa til en ligetil og retfærdig Ordning, ikke at bevare alle Uretfærdigheder og Uligheder blot med en mekanisk udregnet Tilbageprocent. Dette vil alle hæderlige Modstandere anerkende og derfor billige, dette vil ingen tænkende Vælgere misforstaa.

Ved Kodificering kan man ikke blot tumle med den øjeblikkelige Lovgivning, der ikke er udtømmende. Der mangler en Ordning af Vandførsel-Forsorgen, tilfældig af Abnormforsorgen, endvidere af de Forhold, man tænker paa, naar man taler om Barselhvile osv. Dernæst maa der ogsaa træffes en Lovordning for Born af Enker, Enkemænd samt for forældreløse Born, idet man ikke vedblivende kan stille Enkebørn daarligere end andre enligstillede Born.

En Kondificering af Sociallovgivningen betyder derfor ikke alene en Sammendragning af den gældende, ufuldstændige og usystematiske øjeblikkelige Lovgivning, men tillige en Udbygning, en Supplerung af denne, hvor den har Huller eller paa anden Maade er irrationel. Men dette faar man ikke gratis.

Der sker endvidere en omfattende Simplificering, dels ved Lovsammendragningen, dels ved Hjelpekassernes og Værgeraadenes Bortfald osv. Ogsaa her ved spares Penges, omkring ¾ Mill. Kr. aarlig.

Der er mange Paragraffer i Lovforslagene, i Forslaget om offentlig Forsorg saaledes ca. 350, men dette skyldes Ønsket om at udtrykke sig tydeligt. Fattigloven af 1891 er paa 67 Paragraffer, men til Gengæld er der ikke et Menneske, som kan administrere efter den. Den praktiske Mand skal saa vidt muligt i en Lov kunne se, hvad der er dansk Ret, uden at skulle staa paa Hovedet i Cirkulerer og Haandbøger.

Tabet af Erhvervsøve og Erhvervsmuligheder.

Efter det her foreslaaede System kan man kun faa Fattighjælp med dennes — efter Forholdene i det enkelte Tilfælde varierende — Virkninger, hvor dette udtrykkelig er fastsat i Loven, der for hver enkelt Art af Hjælp angiver dennes Retsvirkninger. Jeg begynder fra det modsatte Udgangspunkt og siger: Hvilke Trangstilfælde bør ordnes ad Forsikringsvejen, hvilke gennem Understøttelse? Ad For-

sikringsvejen bør man imødegaa Tabet af Erhvervsøve og Erhvervsmuligheder.

Hvad de mangfoldige andre Trangstilfælde angaar, maa disse imødegaa af Forsørgelsesvejen, hvilket dog ikke er ensbetydende med Hjælp efter et frit Skøn, idet man staaar sig ved at anvende Retsprincippet i Stedet for Almisserprincippet, hvor dette iøvrigt er forsvarligt.

Et socialt Udvalg i hver Kommune.

Forsørgelsesvejen kræver en ensartet og samlet Administration, in casu Kommunalbestyrelsens Overtagelse af hele denne gennem et socialt Udvalg i hver Kommune.

Den rent tilfældige og lejlig-hedsvisse Hjælp, som Folk, der ellers fuldt ud klarer sig selv, og som er Medlemmer af Folkeforsikringen, kan trænge til i en snæver Vending, en Opgave, som skulde være Hjelpekassernes nærmestliggende, foreslaas her ordnet gennem en begrænset Adgang til Laan hos Kommunen, og som ikke har andre Retsvirkninger end dem, der ellers er knyttet til Laan, altsaa en Tilbagebetalingspligt.

Den særlige Trangsarsag, der fremkommer som Følge af Børns manglende Erhvervsøve, imødegaaes dels gennem det almindelige Børneme, der bl. a. omfatter Værgeraadenes nuværende Opgaver, dels gennem Regler efter Retsprincippet om Udbetaling af Bidrag fra eller gennem det offentlige til Støtte for en Række enligstillede Forsørgere med Born eller til forældreløse Born, Enkebørnsbidrag, Alimentsbidrag m. fl.

Det samme gælder endvidere en Række Tilfælde af den saakaldte Særhjælp: visse Former af Sygehjælp, Abnormforsorg, Fødselshjælp og forskellige andre spredte, men afgrænsede Trangstilfælde.

Retsvirkningerne melder sig.

Retsvirkningerne begynder at melde sig, hvor der i al Almindelighed udenfor Forsikrings- eller Særlovgivningen bliver Tale om Hjælp efter et Skøn over Trangen i det enkelte Tilfælde. Den mildeste Form er almindelig Kommunegæld, der kun begrunder en vis Kontrol og Erstatningspligt, men efter Hjælpsens Art og Størrelse samt Modtagerens Karakter skærpes Retsvirkningerne, indtil man for egentlig arbejdsmodvillige Personer, groft forsømmelige Forsørgere, Alkoholister og Vagabonder m. fl. naar over til den egentlige Fattighjælp med dennes forskellige Virkninger.

Det nye System følger den Linie, at Hjælpen ikke ydes efter Institutionens, men efter Trangsens Karakter, og at ydmygende Retsvirkninger kun knyttes til Afhjælpning af Trang, hvor den trængende maa tvinges til at tage sig sammen.

(Fortsættes).

